

Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 2 червня 2017 р.). – Київ: Українська Асоціація Викладачів і Дослідників Європейської інтеграції, 2017. – С. 180-185.

4. Молодь України – 2017 // Результати соціологічного дослідження. – Тернопіль: ТОВ «Терно-граф», 2017. – 72 с.

УДК 351/354

Мельник Е.А.,

кандидат філософських наук, доцент, кафедри права і публічного управління, Вінницький державний педагогічний університет

імені М.Коцюбинського

Гриб В.І.,

кандидат філософських наук, доцент, кафедри права і публічного управління, Вінницький державний педагогічний університет

імені М.Коцюбинського

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Недостатньо лише отримувати знання;

потрібно знайти їм застосування

І. Гете

Нашою проблемою є не брак знань, а брак дій

Марк Хетфілд

Розбудова національного державотворення базується на наявності фундаментального документу – дороговказу країни – конституції. Розробка основних положень, їх імплементація у суспільне життя, формування громадянського суспільства стає запорукою ефективного управління державою та суспільними взаєминами. Саме тому стратегічного значення набуває нова галузь знань – публічне управління, яке є складною системою, що має власну організаційну структуру, організаційні правила та директиви раціональність застосування. Ефективний механізм публічного управління та адміністрування містить усі загальні складники

управлінського механізму: суб'єкт управління, наділений повноваженнями і обов'язками; об'єкт управління, зобов'язаний реагувати на дії суб'єкта; суспільно значуща подія, що викликає необхідність публічного управління; спрямовані дії суб'єкта і дії об'єкта у відповідь на управління.

Отже, суб'єкт управління – це активний початок управлінського процесу. Таким суб'єктом можуть бути сама держава, органи, що діють від її імені, і посадові особи (парламент, президент, уряд та ін.), органи і посадові особи місцевого самоврядування (рада, мер), органи громадського об'єднання, якщо воно є публічним колективом або має елементи публічного колективу.

Об'єкт публічних управлінських відносин – це те, на що спрямовані дії суб'єкта з метою придбання або надання якихось матеріальних або духовних благ, їх обмеження, позбавлення. Ці блага стосуються людей (громадян, іноземців, осіб без громадянства, осіб із множинним громадянством), їх колективів (профспілок, об'єднань працедавців і т. д.) та їх інтересів.

Чинному законодавству також повинні відповідати структура та функції публічного управління. Зміни, які відбуваються в державному секторі, стосуються впровадженню нових рішень. Натепер державні інституції відіграють ключову роль у визначенні правильних стимулів, зменшенні невизначеності та досягненні довгострокового процвітання кожної держави. Слабкі сторони функціонування публічного управління можуть створити значні перешкоди для функціонування єдиного ринку, інвестицій на регіональному та місцевому рівні, а також інновацій [1].

Для прикладу, в деяких країнах ЄС доклали усвідомлених та послідовних зусиль для підвищення ефективності своїх адміністрацій, саме тому потрібно було суттєво переосмислити фундаментальні блоки своєї адміністративної системи. Нинішній темп соціальних, технологічних та економічних змін вимагає від усіх публічних адміністрацій адаптації до нових реалій [1].

Публічне управління доцільно розглядати в декількох аспектах: 1) публічне управління відображає інституційні засади управління державою; 2) публічне управління орієнтоване на потреби громади та діє на основі організаційних структур, процесів, ролей, взаємозв'язків, політики та програм; 3) публічне управління відповідає за стале економічне процвітання, соціальну згуртованість та добробут людей; 4) публічне управління впливає на довіру населення та створює умови для створення суспільної цінності [2–4].

Відповідно до європейських стандартів держава повинна забезпечувати громадянам право брати участь в управлінні державними справами з метою створення демократичного та правового суспільства. Згідно з рекомендаціями Ради Європи про статус неурядових організацій у Європі (70 пунктів) та Білою книгою належного врядування у Європейському Союзі, яка дала чіткі стандарти щодо роботи публічних адміністрацій, держава має:

- забезпечити сприятливе законодавство для створення та реєстрації різних форм неурядових організацій;
- створити сприятливі податкові умови;
- надати певну державну фінансову підтримку проектам, ініціативам громадських організацій;
- запровадити механізми консультацій, механізми участі;
- дати можливість громадським організаціям та іншим об'єднанням долучатися до розроблення політики, її контролю, реалізації.

Таким чином, побудова стратегії управління людськими ресурсами в публічному управлінні реалізується за таких ознак:

- чітке вирівнювання організаційної структури та децентралізація процесів прийняття рішень та навичок, що детерміновано зростаючим попитом на фахівців;

- формування нового філософського глосарію управління людськими ресурсами, що підкреслює стратегічний аспект професійності та фаховості посадових осіб;

- нові тенденції управління, наприклад, управління проектами, орієнтовані на ефективну командну роботу;

- інформатизація та електронна технологізація комунікацій в реаліях «мережевої» культури інформаційного суспільства;

- ефективність управління за цілями;

- популяризація ідей просвітництва та набуття нових знань та навичок в суспільних об'єднаннях [5, с. 20].

Отже, публічний управлінець намагається найбільш раціонально використати наявну інфраструктуру для надання публічних благ та задоволення суспільного інтересу.

Потрібно зробити наголос на таких характеристиках, які притаманні публічному менеджменту як науковому доповнюванню поняття «публічне управління»:

- приділення значної уваги досягненню результатів і персональній відповідальності керівників;

- присутність прагнення відмови від класичної бюрократії, орієнтація на створення більш гнучких організацій;

- чітке визначення цілей, установлення індикаторів для вимірювальних якості й ефективності діяльності, орієнтація на використання деяких ринкових методів у діяльності органів влади, публічних організацій у цілому.

Для подальшої європейської спрямованості вітчизняного публічного менеджменту необхідно виділити такі принципи, які доповнюють парадигму місцевого самоврядування, надану Європейською хартією місцевого самоврядування [6], і відповідають вимогам менеджменту, орієнтованого на результат:

– принцип гармонізованого керованого розвитку: передбачає розвиток територіальних громад на засадах програмно-цільового підходу з урахуванням маркетингового й економічно обґрунтованого потенціалу та конкурентних переваг території, базується на ідеології сталого розвитку, що забезпечує синергію економічного, соціального та екологічного складників, і спрямовує на гармонізацію зі стратегічними орієнтирами розвитку регіону і суміжних територій;

– принцип забезпечення високої якості публічних послуг і захисту прав споживачів: передбачає побудову системи надання послуг на засадах використання визнаних в Європі моделей якості та стандартів, створення на рівні муніципальних органів влади;

– принцип регулярного зворотного зв'язку із суспільством з приводу оцінювання якості діяльності влади з позицій громадянина-споживача послуг: передбачає формування системи індикаторів стану в ключових сферах діяльності влади, постійний моніторинг громадської думки, зокрема з використанням сучасних електронних інтерактивних засобів комунікацій;

- принцип кластерного підходу до організації територіального співробітництва виробників товарів і послуг: передбачає використання раціональних форм об'єднання зусиль і ресурсів виробничих структур;

- принцип відкритості влади й співучасті громадян в управлінні: передбачає доступність до інформації, якою обґрунтовуються владні рішення, громадську експертизу рішень влади,

- принцип постійного розвитку системи управління: передбачає постійне вдосконалення менеджменту в органах влади, створення раціональних структур управління, делегування повноважень і систем прийняття рішень з урахуванням необхідності їх експертизи [6].

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Загурський О.Б., Король В.С. Концептуальні підходи до розуміння феномену «Публічне управління» //Юридичний науковий електронний журнал, 2020. №4. С.27-30.

2. Кохан С.О. Зарубіжний досвід організації системи контролю. Науковий вісник Академії муніципального управління. 2013. Вип. 2. С. 284–290. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi/Nvamu_upravl_2013_2_35

3. Контроль менеджменту в сучасному державному управлінні: деякі порівняльні практики / пер. з англ. С.Ю. Полянського. Д.: ДФ УАДУ при Президентіві України, Вид-во «Центр економічної освіти», 1999. 258 с.

4. Державний контроль в органах виконавчої влади Словаччини. Президентський контроль : інформ.-аналіт., наук.-метод. бюлетень. 2004. № 4. С. 76–79.

5. Друкер П. Классические работы по менеджменту. Москва : Альпина Паблишер, 2015. 349 с. Загурський О.Б., Король В.С. Концептуальні підходи до розуміння феномену «Публічне управління» // Юридичний науковий електронний журнал, 2020. №4. С.27-30.

6. Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування : Закон України від 15 лип. 1997 р. № 452/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua.

УДК 346.232:338.2

Юник І. Г.

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри права і публічного управління

Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

У результаті проведеної реформи децентралізації в об'єднаних територіальних громадах з'являються нові можливості для того, щоб здійснювати управління на місцевому рівні, а також ефективно використовувати наявні ресурси. Відповідно до проведеної реформи повноваження, ресурси і відповідальність передаються від центральної